

Буллингке қарсы команда туралы Е Р Е Ж Е

1. Жалпы ережелер

- 1.1. Осы Ереже буллингке қарсы команда қызметінің (бұдан әрі - Команда) мақ- саттарын, міндеттерін, қалыптастыру тәртібін айқындайды.
- 1.2. Осы Ереже Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 21 желтоқсандағы № 506 бұйрығымен бекітілген Баланы жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу қағидаларына сәйкес әзірленді.
- 1.3. Команда педагогикалық кеңестің келісімі бойынша білім беру ұйымы дирек- торының бұйрығымен құрылады және таратылады.
- 1.4. Команда өз қызметінде осы Ережені басшылыққа алады.

2. Қызметтің мақсаты мен міндеттері

- 2.1. *Мақсаты:* білім беру үдерісіне қатысушылардың жәбірлеу (буллинг) фак- тілерінің алдын алу және болдырмау бойынша өзара әрекеттестігін күшейту, қауіпсіз білім беру ортасын қамтамасыз ету үшін білім беру ұйымдарындағы жәбірлеу (буллинг) фактілеріне ден қою.
- 2.2. *Міндеттері:*
 - «ДосболLIKE» жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу және болдырмау жөніндегі бағдарламаға сәйкес жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу және оған қарсы іс-қи- мыл жөніндегі қызметті ұйымдастыру;
 - білім алушыларға қатысты жәбірлеу (буллинг) белгілері анықталған жағдайда дереу әрекет ету, білім алушыларға әлеуметтік, психологиялық-педагогикалық көмек көрсету;
 - мектептің буллингке қарсы қызметінің диагностикасы мен мониторингін ұй- ымдастыру.

3. Команданы ұйымдастыру

- 3.1. Команда құрамына: мектеп директоры, директордың тәрбие жұмысы жөнін- дегі орынбасары, директордың ӘШБ жөніндегі орынбасары, әлеуметтік педагог, педагог-психолог, бірнеше белсенді, ынталы педагог пен қызмет көрсетуші пер- сонал қатарының қызметкері, ата-аналар қоғамдастығының өкілдері кіреді.
- 3.2. Нақты жағдайды қарау, алдын алу іс-шараларын жоспарлау және өткізу, мо- ниторинг және т.б. кезінде тиімді атаулы көмек көрсету мақсатында Команданың құрамына басқа педагогтер де уақытша кіре алады.
- 3.3. Команданың сандық құрамы және оның өкілеттік мерзімі, жұмыс тәртібі және шешімдер қабылдау білім беру ұйымының қажеттілігін ескере отырып, осы Ережемен айқындалады.
- 3.4. Команда мүшелері бірінші ұйымдастыру отырысында дауыс беру жолымен өз құрамынан басшы мен хатшыны сайлайды. Команда басшысы мен хатшысы, егер оларға Команда мүшелерінің жартысынан астамы дауыс берсе, сайланған болып саналады.

3.5. Команданы ұйымдастырушылық-техникалық қамтамасыз етуді (жаб- дықталған үй-жайды, ұйымдастыру техникасын, қажетті әдебиетті беруді, іс жүр- гізуді ұйымдастыруды және т.б.) білім беру ұйымының директоры жүзеге асыра- ды.

4. Команданың қызметі

4.1. Қауіпсіз білім беру ортасын құру бойынша ресурстардың бастапқы талда- уын ұйымдастырады.

4.2. Команда жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу және оған қарсы іс-қимыл бой- ынша мынадай қызметті жүзеге асырады:

4.2.1. Мектептегі ортаны талдау, жәбірлеудің болуын, сондай-ақ білім беру ұй- ымында оның пайда болуының нақты тәуекелдерін негізделген дәлелдемесін қалыптастыру үшін мектепшілік мониторинг, анонимді сауалнамалар жүргізуді ұйымдастырады.

4.2.2. Пікіртерім нәтижелерін өңдеуді ұйымдастырады, білім беру ұйымында жәбірлеу (буллинг) мәселесінің нақты жай-күйін көрсете отырып, талдамалық анықтама қалыптастырады.

4.2.3. Мектеп педагогтері мен қызметкерлерінің жәбірлеудің (буллинг) және кибербуллингтің (біліктілікті арттыру, семинарларға, конференцияларға қатысу және т.б., жарияланымдар, тәжірибе алмасу және т.б.) алдын алу мәселелері бой- ынша дайындығы деңгейін талдайды.

4.2.4. Педагогикалық кеңеске білім беру ұйымында жәбірлеудің (буллинг) мәсе- лесінің болуын мойындау, онымен жұмыс істеу нұсқауын қалыптастыру туралы материалдар дайындайды.

4.2.5. Білім беру ұйымында буллингпен жұмыс істеу жүйесін құруға дайын бел- сенді, ынталы педагогтерді, қызметкерлерді, ата-аналар қоғамдастығының өкіл- дерін іріктейді және біріктіреді.

4.2.6 Оқу-тәрбие үдерісінің ерекшелігін, білім алушылар контингентін, ата- аналар қоғамдастығының пікірін, білім беру ұйымының қалыптасқан дәстүрлерін ескере отырып, «ДосбоLIKe» білім беру ұйымдарында білім алушыларды жәбір- леудің (буллингтің) алдын алу бағдарламасын іске асыруды қамтамасыз ету бой- ынша білім беру ұйымының нормативтік-құқықтық базасын пысықтайды.

4.2.7. Педагогтермен бірлесіп, буллингтің алдын алу және «ДосбоLIKe» білім беру ұйымдарында білім алушыларды жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу бағдарла- масын іске асыру бойынша іс-шаралар жоспарын әзірлейді.

4.2.8. Білім беру үдерісіне қатысушыларды Команданың қызметі туралы үнемі хабардар етеді, оң тәжірибені таратуды қамтамасыз етеді.

4.2.9. Білім беру үдерісіне қатысушыларды: білім алушылар, педагогтер, техни- калық қызметкерлер, білім алушылардың ата-аналарын оқытуды ұйымдастыра- ды.

4.1.10. Білім беру ұйымында алдын алу іс-шараларын жүргізуді үйлестіреді.

4.1.11. Ата-аналарды алдын алу іс-шараларын жүргізуге және консультациялық көмек көрсетуге тартады.

4.1.12. Оқушылардың өзін-өзі басқаруын «ДосбоLIKe» білім беру ұйымдарында білім алушыларды жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу бағдарламасын іске асы- руға қатыстырады.

4.1.13 Буллингке қарсы оқытуды жүргізу мақсатында қызметі білім беру үдерісі- не қатысушылардың құқықтарын қорғауға қайшы келмейтін серіктес ұйымдар- мен (коммерциялық емес ұйымдар, психологиялық орталықтар, буллинг тақы- рыбымен жұмыс істейтін басқа да мектептер, Кәметке толмағандардың істері және олардың құқықтарын қорғау жөніндегі комиссиясы, қалалық медиа қызмет- тер, сенім телефондары) ынтымақтастықты ұйымдастырады.

4.1.14. Зорлық-зомбылық жағдайларының таралуы бойынша мектеп ішіндегі ахуалға, білім беру үдерісіне қатысушылардың көмек сұрауға дайындығына мо- ниторинг жүргізеді, жағдайлармен жұмыс динамикасын қадағалайды.

4.1.15. Біліктілікті арттырудың перспективалық жоспарына енгізу үшін мектеп мамандарының білім алу қажеттілігін айқындайды.

4.1.16. Мектептегі буллингке қарсы саясатты, жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу жоспарын айқындау, мектеп инфрақұрылымын өзгерту үшін ұсыныстар әзірлей- ді.

4.3. Команда жәбірлеу (буллинг) жағдайларына ден қою бойынша мынадай қы- зметті жүзеге асырады:

4.2.1. «Баланы жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу қағидаларына» және «Білім беру ұйымында жәбірлеу (буллинг) жағдайындағы іс-қимылдар алгоритміне» сәйкес буллинг жағдайлары туралы белгілерді қабылдайды.

4.2.2. Білім алушылар мен тәрбиеленушілерге қатысты жәбірлеу (буллинг) бел- гілері анықталған жағдайда оларға дереу ден қоюды ұйымдастырады.

4.2.3. Білім беру ұйымдарында әрбір нақты жәбірлеу (буллинг) жағдайы бойын- ша көмек көрсетудің жеке жоспарын әзірлейді.

4.2.4. Нақты сыныпта анықталған буллинг жағдайы бойынша көмек көрсету жоспарын іске асыруды үйлестіреді.

4.2.5. Жәбірлеуден (буллингтен) зардап шеккен оқушыларға көмек көрсетуді ұйымдастырады, ата- аналарға көмектің қажеттілігі мен мәнін, кәсіби көмек алу бойынша ұсынымдарды түсіндіреді.

5. Құқықтары

5.1. Функциялар мен міндеттерді жүзеге асыру үшін Команданың:

5.1.1. Ұйымның, оның ішінде Команданың құзыретіне жататын мәселелер бойын- ша өткізілетін кеңестеріне қатысуға;

5.1.2. Командаға жүктелген міндеттерді орындау үшін қажетті ақпарат пен мате- риалдарды белгіленген тәртіппен сұратуға;

5.1.3. Мемлекеттік билік және жергілікті өзін-өзі басқару органдарымен, басқа ұйымдармен қарым- қатынаста Команданың құзыретіне жататын және ұйым бас- шысымен келісуді талап етпейтін мәселелер бойынша білім беру ұйымының атынан өкілдік етуге;

5.1.4. ДосбоЛІКе» білім беру ұйымдарында білім алушыларды жәбірлеудің (бул- лингтің) алдын алу бағдарламасын іске асыру жөніндегі білім беру ұйымның қы- зметін перспективалық дамыту, жетілдіру бойынша ұсыныстарды қарауға енгізу құқығы бар.

6. Жауапкершілігі

6.1. Команда қатысушыларына мыналар үшін: жауапкершілік жүктеледі:

6.1.1. Осы Ережеде айқындалған Команданың функциялары мен міндеттерін ҚР қолданыстағы заңнамасында айқындалған шектерде орындамау (тиісінше орын- дамау);

6.1.2. Басқа да ықтимал шараларды қоса алғанда, жәбірлеудің (буллингтің) жо- лың кесу үшін шаралар қолданбау: қудалауды бастаушымен және қатысушылар- мен әңгімелесу, қудалауды бастаушының және қатысушылардың ата-аналарымен әңгімелесу;

6.1.3. Өздеріне белгілі болған қудалау (буллинг) эпизодтары туралы кідірту не- месе білім беру ұйымының басшысына хабарламау;

6.1.4. Жәбірлеуді тоқтатуға бағытталған шараларды, сондай-ақ ішкі тәртіп қағи- даларында және білім беру ұйымының жарғысында көзделген қудалауды баста- ушы мен қатысушыларға тәртіптік жазалау шараларын немесе білім беру қызмет- терін көрсету туралы шартта көзделген өзге де шараларды қабылдамау;

6.1.5. Егер жасырын болуды сақтау туралы өтініш білдірілсе, өзіне белгілі болған мектептегі жәбірлеу деректері туралы хабарлаған оқушының жасырын болуын сақтамау;

6.2. Команданың функциялары мен міндеттерінің орындалуына Команда же- текшісі жауапты болады.

Глоссарий

Буллингке қарсы команда – балалар ұжымдарындағы қудалаудың алдын алу және оны тоқтату арқылы мектепте қауіпсіз ортаны құруға белсенді қатыса- тын мектеп қызметкерлерін (әкімшілік, педагогтер, қызмет көрсететін персонал, ата-аналар қатарын) біріктіретін мектептің құрылымдық бөлімшесі.

Мектептегі құрылымдық бөлімше – белгілі бір белгілер немесе өлшемшарт- тар бойынша оқушыларды, мұғалімдерді және басқа да қызметкерлерді бірік- тіретін білім беру мекемесінің ұйымдастырушы бірлігі. Өртүрлі оқу және тәрбие үдерістері жүзеге асырылатын мектептің функционалдық жүйесін құруда маңыз- ды рөл атқарады.

Буллингке қарсы құзыреттер – жәбірлеудің (буллингтің) анықталған жағдай- ымен жұмыс істеу, жәбірлеудің (буллингтің) алдын алуды ұйымдастыру, осы мәсе- ле бойынша білім беру ортасының жай- күйіне мониторинг жүргізу, ата-аналарды оқыту үшін қажетті білім, икемділік, дағдылар.

Қауіпсіз білім беру ортасы – білім беру үдерісінің әрбір қатысушысына психо- логиялық-физикалық қауіпсіздігінің құқықтары мен нормаларының сақталуына кепілдік берілетін, әрбір білім алушының жеке дамуы үшін жағдайлар жасалатын мектептің ішкі өмірінің тұтас сапалық сипаттамасы.

Консультациялық көмек – мақсаты ата-аналардың (заңды өкілдердің) кәме- летке толмағандарға білім беру және тәрбиелеу мәселелеріндегі құзыреттілік деңгейін арттыру болып табылатын кәметке толмағандарды дамыту, әлеумет- тендіру, тәрбиелеу және оқыту мәселелері бойынша психологиялық- педагогика- лық көмек.

1- қосымша

МЕКТЕПШІЛІК АКТІЛЕР ТІЗБЕСІ

«ДосболLIKE» білім беру ұйымдарында білім алушыларды жәбірлеудің (бул- лингтің) алдын алу бағдарламасын іске асыру жүйелі, нормативтік бекітілген және басқарылатын тәсілді талап етеді. Оның тиімділігін, тұрақтылығын және есептілі- гін қамтамасыз ету үшін жергілікті нормативтік актілер түрінде профилактикалық жұмыстың барлық негізгі рәсімдері мен тетіктерін құжаттау қажет.

1. Орта білім беру ұйымы басшысының «ДосболLIKE» білім беру ұйымдарында білім алушыларды жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу бағдарламасын іске туралы бұйрығы

1. Буллингке қарсы команданың жұмыс жоспары
2. Буллингке қарсы команда мүшелерінің кезекшілік журналы
3. Оқу жылына арналған тәрбие жұмысының жоспары
4. Мектепшілік бақылау жоспары

5. Сынып жетекшісінің жұмыс жоспары

Төменде олардың әрқайсысының қажеттілігінің негіздемесі келтірілген.

1. Орта білім беру ұйымы басшысының басшысының «ДосболLIKE» білім беру ұйымдарында білім алушыларды жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу бағдарламасын іске туралы бұйрығы.

Бұл бұйрық белгілі бір мектепте бағдарламаны бастаудың заңды және ұйымдастырушылық негізі болып табылады. Ол:

- жауапты орындаушыларды анықтайды (бағдарлама үйлестірушісі, буллингке қарсы топ мүшелері);
- бағдарламаны тәрбие жұмысына енгізуді рәсімдейді;
- бағдарламаның мақсаттарын, міндеттерін және күтілетін нәтижелерін бекітеді;
- барлық қатысушылардың іс-әрекеттеріне әкімшілік қолдау мен дәйектілікті қамтамасыз етеді.

Осылайша, бұйрық бағдарламаға ресми мәртебе береді және буллингтің алдын алу бойынша басқару, әдістемелік және педагогикалық жұмысты бастау нүктесі ретінде қызмет етеді.

2. Буллингке қарсы команданың жұмыс жоспары

Буллингке қарсы команданың тиімді қызметі нақты жоспарлаусыз мүмкін емес. Жоспар:

- жәбірлеу жағдайларының алдын алу және оларға ден қою жұмыстарын жүйелейді;
 - мамандар арасында міндеттерді бөледі (психолог, сынып жетекшілері, әлеуметтік педагог және т.б.);
 - іс-шаралар кешенін қамтиды: ағартушылық, диагностикалық, коррекциялық және мониторингтік.
- Жоспардың болуы пәнаралық және келісілген тәсілді қамтамасыз етеді, команданың қызметін мақсатты, дәйекті және өлшемді қамтамасыз етеді.

3. Буллингке қарсы команда мүшелерінің кезекшілік журналы

Кезекшілік журналы мектептегі тұлғааралық атмосфераны профилактикалық бақылау құралы ретінде қызмет етеді. Ол:

- команданың мектеп ортасында болуын тіркеуге (үзілістерде, дәліз- дерде, іс-шараларда);
- деструктивті өзара әрекеттесу көріністерін және буллинг белгілерін белгілеуге;
- ден қою әрекеттерін бақылауға;
- жағдайды талдау және кәсіби шараларды жоспарлау үшін ақпаратты жазып алуға мүмкіндік береді.

Журнал бақылаулардың ашықтығын, жүйелілігін және тұрақтылығын, сондай-ақ топ жұмысының есептілігін қамтамасыз етеді.

4. Оқу жылына арналған тәрбие жұмысының жоспары

«ДосболLIKE» бағдарламасының тақырыбын мектептің тәрбие жұмысының жоспарына кіріктіру:

- зорлық-зомбылықсыз қарым-қатынас, эмпатия және әлеуметтік жау- апкершіліктің негізгі идеяларын қазіргі білім беру іс-шараларына қосуға мүмкіндік береді;
- сынып сағаттары, акциялар, ата-аналар жиналыстары және мек- теп жобалары арқылы қауіпсіз ортаны қалыптастыруда сабақтастықты қамтамасыз етеді;
- мекеменің тәрбие саясатының стратегиялық бағытын көрсетеді.

Мұндай жоспар буллингтің алдын алуды оқушылардың құндылық тәрбиесі мен азаматтық қалыптасуының бірыңғай жүйесінің бір бөлігіне айналдырады.

5. Мектепішілік бақылау жоспары

Бағдарламаның іске асырылуын бақылау оның іске асырылуының қажетті шар- ты болып табылады.

Мектепішілік бақылау жоспары:

- іс-шаралардың орындалуын тексеру критерийлері мен мерзімдерін белгілейді;
- қиындықтар мен тәуекелдерді уактылы анықтауға мүмкіндік береді;
- білім беру процесіне қатысушылардан кері байланыс жинауға ықпал етеді;
- қатысудың тиімділігін талдау арқылы мұғалімдердің кәсіби дамуын ынталандырады.

Бақылау функциясы Бағдарламаны енгізу сапасын және оны өзгермелі жағдай- ларға бейімдеу мүмкіндігін қамтамасыз етеді.

6. Сынып жетекшісінің жұмыс жоспары

Сынып жетекшісі балалар ұжымындағы «ДосболLIKE» бағдарламасының негізгі бағыттаушысы болып табылады.

Бағдарламаның міндеттерін оның жоспарына қосу:

- тақырыптық сабақтарға, тренингтерге, жобаларға және оқушылар- мен жеке жұмысқа қатысуды көрсетеді;
- балалардың эмпатия, құрмет, ынтымақтастық дағдыларын қалыпта- стыруға ықпал етеді;
- белгілі бір сыныптың ерекшеліктерін ескеруге және алдын алу жұ- мысын құруға мүмкіндік береді.

Мұндай жоспар бағдарламаны жүзеге асыруды сыныптық қоғамдастық шең- берінде дәйекті, бейімделген және тұрақты етеді.

Қорытындылар

«ДосболLIKE» бағдарламасын іске асыру бойынша жергілікті нормативтік ак- тілерді әзірлеу және енгізу ережелердің ресми орындалуын ғана емес, Бағдар- ламаны мектептің педагогикалық, тәрбиелік және басқару практикасының ажы- рамас бөлігіне айналдырады. Бұл буллингтің алдын алуға және білім алушылар арасында сыйластық қарым-қатынас мәдениетін дамытуға ықпал ететін қауіпсіз, қолдаушы және инклюзивті білім беру ортасын қалыптастыру үшін нормативтік, ұйымдастырушылық және әдістемелік негіз жасайды.

1. Орта білім беру ұйымы басшысының «ДосболLIKE» білім беру ұйымдарында білім алушыларды жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу бағдарламасын іске асыру туралы бұйрығы

Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің / облыстың / қаланың Білім басқармасының «ДосболLIKE»білім беру ұйымдарында білім алушыларды жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу бағдарламасын енгізу туралы бұйрығы / хаты (нөмірі, күні) негізінде

БҰЙЫРАМЫН:

1. Мектепте «ДосболLIKE»білім беру ұйымдарында білім алушы- ларды жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу бағдарламасын іске асырыл- сын.
2. Педагогикалық кеңесте:
 - 1) Буллингке қарсы команда туралы ереже;
 - 2) Мектептегі ден қою алгоритмі қаралып, бекітілсін.
3. Іс - шараларды өткізу мерзімдерін айқындай отырып, «Білім алушыны жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу» жаңа бағытын құра оты- рып, Тәрбие жұмысының жоспарына және Мектепшілік бақылау жоспа- рына қосымша бөлімдер енгізілсін.

4. Бағдарламаның жұмыс істеуі үшін педагогикалық қызметкерлер арасынан құрамды анықтап, Буллингке қарсы команда бекітілсін.
5. Буллингке қарсы команда баланы жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу жөніндегі Жоспарды іске асыруды қамтамасыз етсін.
6. Сынып жетекшілерінің, педагог-психологтердің, әлеуметтік педагогтің жұмыс жоспарына «ДосболLIKE» білім беру ұйымдарында білім алушыларды жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу бағдарламасын іске асыру жөніндегі іс - шаралар енгізілсін.
7. Осы бұйрықтың орындалуын бақылауды өзіме қалдырамын.

Буллингке қарсы команданың жұмыс жоспары

№	Іс-шаралар атауы	Мерзімі	Жауаптылар	Аяқталу нысаны
1.	Буллингке қарсы команданың (бұдан әрі - БҚК) қызметін ұй- ымдастыру 1. БҚК отырысын өткізу: - басшы мен хатшыны таңдау; - акцияға қатысушылар ара- сында функцияларды, міндет- терді, жауапкершілікті бөлу. 2. Буллингке қарсы команда туралы үлгілік ережеге түзе- тулер енгізу (қажет болған жағдайда). 3. Ынталы педагогтерді, ұйым қызметкерлерін тарта отырып, Буллингке қарсы команданы қалыптастыру	Тамыз	Басшы	Хаттама Ереже БҚК құрамы
2.	Диагностика жүргізуді ұй- ымдастыру: - білім беру ортасындағы бул- лингтің таралуы мен ерек- шеліктері (1-11 сынып оқушыла- ры); - білім беру ұйымындағы эмо- ционалды атмосфераның әл-ауқат деңгейі (4-11 сынып оқушыларының ата-аналары)	Тамыз		Өткізу кестесі, диагностика материалда ры, талдамалық анықтама
3.	Білім алушылардың жағдай- лары мен осал топтары тура- лы деректерді жинауды қоса алғанда, білім беру ұйымда- рында буллингтің ағымдағы жай-күйіне кешенді талдау жүргізуді ұйымдастыру	Тамыз		Талдамалы қ анықтама
4.	«ДосболLIKE» білім беру ұй- ымдарында білім алушыларды жәбірлеудің (буллингтің) ал- дын алу бағдарламасы туралы ақпараттық науқанды ұйымда- стыру: 1. Білім беру ұйымының педа- гогтері үшін орнату семина- рын өткізу	Тамыз Үнемі		Ақпарат Сабақ бағдарлам а- сы

	2. Білім беру ұйымының қызметкерлері үшін семинарлар өткізу 3. Ата-аналарды педагогикалық қолдау орталықтары шеңберінде ата-аналарға арналған сабақтар бағдарламасына баланы қорқытудың (қорқытудың) алдын алу тақырыптарын енгізу 4. Әлеуметтік желілерде посттар орналастыру; 5. Білім беру ұйымының сайтында айдар құру			
5.	Баланы жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу және оны іске асыру	Тамыз		Жоспар
6.	Педагогикалық кеңеске дайындық: - педагогикалық кеңеске білім беру ұйымында жәбірлеу (буллинг) проблемасының бар екенін мойындау, онымен жұмыс істеу үшін көзқарасты қалыптастыру туралы материалдар; - БҚК және білім беру ұйымдарының қызметін регламенттейтін құжаттарды бекіту үшін	Тамыз		Педагогикалық кеңестің хаттамасы. Ақпарат. Құжаттар р

7.	Ұйымдастыру: 1. «ӨРКЕН» КеАҚ базасында «Білім беру ұйымдарында буллингтің алдын алу бағдар- ламасының ғылыми- практика- лық негіздері және мазмұны» бағдарламасы бойынша педа- гогтердің біліктілігін арттыру; 2. Білім беру ұйымының қыз- меткерлерін (техникалық пер- сонал, медбикелер, асхананың қызметкерлері және т. б.) бала- лар арасындағы жәбірлеу/бул- линг көріністеріне ден қоюға үйрету; 3. Буллингтің нақты жағдай- ларын шешу бойынша мүд- делерді, ұстанымдарды және өзара іс-қимыл тәсілдерін келісу үшін ата-аналармен ын- тымақтастық; 4. «ДосболLIKE» білім алу ұй- ымдарында білім алушыларды жәбірлеудің (буллингтің) ал- дын алу бағдарламасын іске асыратын білім беру ұйымда- рымен желілік өзара іс- қимыл жасау; 5. Әлеуметтік әріптестерді тарту, мүдделі мемлекеттік органдар мен ұйымдарды, үкіметтік емес ұйымдарды, бизнес-құрылымдарды тарту жөніндегі жұмыстар.	Тамыз	Басшы Педагог- психолог	Біліктілікті арт- тыру кестесі Тренингтер кестесі Ата-аналардың тізімі Бірлескен іс-шаралар жоспары Шарттар, мемо- рандумдар
8.	Білім беру ұйымдарында ықти- мал қақтығыстар аймақтарын белгілеу (киім ауыстыратын бөлмелер, рекреациялар, дәретханалар, мектеп аумағы және т.б.), оларды бейнекаме- ралармен жабдықтау	Тамыз		Мектеп схемасы Жою жоспары

9.	Бастауыш, негізгі, жоғары мектеп балаларына арналған бағдарлама бойынша са- бақтарды сыныптардың тәр- бие жұмысының жоспарлары- на қосу. Олардың өткізілуіне бақылауды ұйымдастыру.	Тамыз		Тәрбие жұмысының жоспарлары. Кесте
10.	«ДосболLIKE» білім алу ұй- ымдарында білім алушылар- ды жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу бағдарламасының мақсатын, міндеттерін, жұмыс әдістерін түсіндіре отырып, жалпымектептік ата-аналар жиналысын өткізу	Қыркүйек		Хаттама
10.	«ДосболLIKE» білім алу ұй- ымдарында білім алушылар- ды жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу бағдарламасының мақсатын, міндеттерін, жұмыс әдістерін түсіндіре отырып, жалпымектептік ата-аналар жиналысын өткізу	Қыркүйек		Хаттама
11.	БҚК және оқушылардың өзін- өзі басқаруының бірлескен отырысын өткізу: 1. Буллингтің алдын алу бой- ынша мінез- құлық ережелерін әзірлеу; 2. Оқыту бағдарламасы бой- ынша жобалау қызметін іске асыру; 3. Мектептің өзін-өзі басқару жұмысына буллингтің алдын алу шараларын енгізу; 4. Жасаралық өзара іс-қимыл- ды ұйымдастыру (Бастауыш – негізгі – жоғары буынның білім алушылары).	Қыркүйек		Хаттама. Мектептегі өзін-өзі басқарудың жұмыс жоспары

12.	Білім беру ұйымындағы эмоционалды атмосфераның әл-ауқат деңгейін диагностикалау (білім беру ұйымының педагогикалық ұжымы)	Қаңтар		Материалдар Талдамалық анықтама
13.	Диагностикалау: 1. білім беру ортасындағы буллингтің таралуы мен ерекшеліктері (1-11 сынып оқушылары); 2. білім беру ұйымындағы эмоционалды атмосфераның әл-ауқат деңгейі (4-11 сынып оқушыларының ата-аналары).	Мамыр		Өткізу кестесі, диагностика материалдары, талдамалық анықтама
14.	Мектеп сайтында, стендтерде, әлеуметтік желілерде материалдарды дайындау және орналастыру	Үнемі		Материалдар
15.	«ДосболLIKE» білім беру ұйымдарында білім алушылардың жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу бағдарламасын іске асырудың оң тәжірибесін тарату	Үнемі		Материалдар
16.	Білім алушыларды жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу жөніндегі іс-шаралар жоспарының орындалуын талдау	Мамыр		Есеп
17.	«ДосболLIKE» білім беру ұйымдарында білім алушыларды жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу іске асырудың барысы жайында талдамалық есеп дайындау	Мамыр		Талдамалық анықтама
18.	Келесі оқу жылына білім алушыларды жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу жөніндегі іс-шаралар жоспарының жобасын әзірлеу	Маусым		Жоспар жобасы

Жәбірлеу (буллинг) белгілерін немесе деректерін анықтау кезіндегі іс-қимыл жоспары				
1.	«Білім алушыларды жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу қағидаларына» сәйкес жәбірлеудің (буллингтің) белгілері немесе деректері туралы сигналды қабылдау		Педагог-психолог	Журналдағыжазба
2.	Білім алушыларға қатысты жәбірлеу (буллинг) белгілеріне дереу ден қоюды ұйымдастыру		Команданың барлық мүшелері	
3.	Білім беру ұйымдарында жәбірлеудің (буллингтің) әрбір нақты жағдайы бойынша көмек көрсетудің жеке жоспарын әзірлеу			Жеке көмек көрсету жоспары. Есеп
4.	Белгілі бір сыныпта буллингтің анықталған жағдайы бойынша көмек көрсету жоспарын іске асыруды үйлестіру			
5.	Жәбірлеуден (буллингтен) зардап шеккен оқушыларға көмек көрсетуді ұйымдастыру			

1. Буллингке қарсы команда мүшелерінің кезекшілік журналы

№	Аты-жөні	Уақыты	Оқиғаның сипаты	Қолы

2. Оқу жылына арналған тәрбие жұмысының жоспары

№	Іс-шаралар атауы	Аяқталу нысаны	Жауаптылар	Орындау мерзімі
	«ДосболLIKE» білім беру ұйымдарында білім алушы- ларды жәбір- леудің (буллингтің) алдын алу бағдарла- масы бойын- ша 1-11 сынып оқушылары үшін жобалау қызметін ұй- ымдастыру	Ақпарат	Директордың тәр- бие ісі жөніндегі орынбасары Сынып жетекшілері	Жыл бойы
	білім алушы- ларды жәбір- леудің (буллингтің) алдын алу бойынша жалпымектептік іс-шаралар	Ақпарат	Директордың тәр- бие ісі жөніндегі орынбасары	Жыл бойы
	Мектептің өзін- өзі басқару жұмысына бул- лингтің алдын алу шараларын енгізу	Ақпарат	Директордың тәр- бие ісі жөніндегі орынбасары	Жыл бойы
	Ата-аналарды педагогикалық қолдау орта- лықтары шең- берінде ата-ана- ларға арналған сабақтарды ұй- ымдастыру	Ақпарат	АПҚО қызметін ұй- ымдастыру жөнін- дегі жұмыс тобы- ның мүшелері	Жыл бойы

	Мектептің өзін-өзі басқару жұмысына жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу шараларын енгізу жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу бойынша мінез-құлық ережелерін әзірлеу «ДосболLIKE» білім беру ұйымдарында білім алушыларды жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу бағдарламасы бойынша жобалау қызметін іске асыру Жасаралық өзара іс-қимылды ұйымдастыру (Бастауыш – негізгі – жоғары буынның білім алушылары)	Ақпарат		Жыл бойы
--	---	---------	--	----------

5. Мектепшілік бақылау жоспары

№ п/п	Бақылау тақырыбы	Бақыл ау мақсаты	Бақыл ау көлемі	Бақыл ау түрі	Әдісте ме	Орынд ау мерзімі	Жауаптылар	Қараст ыру орны	Басқару-шылық шешім	Екінші реттік бақыл ау
1.	Сынып - тық-жалпылама бақылау	«Тәуекел» тобындағы білім алушылардың анықтау								
2.	Буллингке қарсы іс-шаралар жоспары					Оқу жылының соңы				

Жәбірлеудің (буллингтің) белгілері немесе деректері анықталған сыныпқа сыныптық-жалпылама бақылауды жүргізу кезінде сабақтар мен іс-шараларға қатысу кезіндегі байқау парағы

Мақсаты: білім алушылардың белсенділік деңгейін, сабаққа қатысуы мен бел-сенділігін бағалау.

Міндеттері:

- білім алушылардың қызмет нысандарына белсенді қатысу дәрежесін, білім деңгейін, сондай-ақ олардың бастамашылығын анықтау;
- оқудағы проблемалық аймақтарды және артта қалу себептерін анықтау;
- білім беру үдерісін түзету және білім алушыларды жеке сүйемелдеу бойынша ұсынымдар әзірлеу.

Сыныптық-жалпылама бақылау жүргізу барысында:

- бақыланатын сынып кестесі бойынша барлық сабақтарға қатысу;
- оқушылардан қозғалмауын және барлық сабақтарда бір жерде болуын сұрау;
- бақылау парағында оқушыларды алфавиттің бас әріптерімен белгілеу;
- шартты белгілерді қолдана отырып, оқушының жанында оның әр сабақта іс-әрекетке қатысуын белгілеу (сабақтарды әртүрлі түстермен бөлген жөн: мысалы, математика – қызыл, орыс тілі-көк және т.б.).

5 «А» сыныбындағы сыныптық-жалпылама бақылау Математика, орыс тілі, 2 тарих, география											
	1- қатар				2- қатар				3- қатар		
4,	Оқушы А	Оқушы Д	а, +,а,+,+,4	а, а, о,+	Оқушы Е	Оқушы О	+,+	++	Оқушы Т	Оқушы Я	б -+,
+,х,а,+,х,+,	Оқушы Б	Оқушы Е	а,а+,3	+,х,+,+	Оқушы К	Оқушы П	++,++,3	а,а,а.	Оқушы Ф	Оқушы Н	а. +
О,3	Оқушы В	Оқушы Ж	+,+,а,+	а,а, +,+	Оқушы Л	Оқушы Р	а,+,х	+.а	Оқушы Ш	Оқушы И	Р, х
а. +,+	Оқушы Г	Оқушы З	-,а,х,-,+	+++,+++,4	Оқушы М	Оқушы С	а,а,аа,4	+,+	Оқушы Ю		а, а, +

Шартты белгілер

О – кешікті	Х – орнында жауап берді (қате)	б – жеке жұмыс істеді
Р – сөйлесті		в – ү/т жауап берді
З – ү/т орындамады	+ – орнында жауап берді (дұрыс)	г – мұғалім көмекшісі
Н – сабаққа дайын емес, «2» алды	а – тақтадағы жауап	д – топта жұмыс істеді
	- жауап бермеді	

